

AURKIBIDEA

Otsailaren 18an, HAUSTERRE EGUNA	5
Otsailaren 22an, GARIZUMAKO I. IGANDEA.....	13
Martxoaren 1ean, GARIZUMAKO II. IGANDEA.....	22
Martxoaren 8an, GARIZUMAKO III. IGANDEA	29
Martxoaren 15ean, GARIZUMAKO IV. IGANDEA	37
Martxoaren 22an, GARIZUMAKO V. IGANDEA	45
Martxoaren 29an, ERRAMU IGANDEA.....	52

GARIZUMAKO BEDEINKAPEN NAGUSIA

Jauna zuekin. ✠. Eta zure espirituarekin.

Makur zaitezte, Jaunaren bedeinkapena hartzeko.

(Eskuak herriaren gain zabalik bedeinkapena esango du:)

Jainko Aita errukitsuak eman diezazuela guztioi,
seme hondatzaileari bezala,
aitaren etxera itzultzeko poza. ✠. Amen.

Otoitz- eta bizitza-eredu den Kristok
eraman zaitzatela, Garizumako bidetik,
egiazko bihotz-berritzera. ✠. Amen.

Jakinduria eta ahalmen Espirituak
indar zaitzatela gaiztoaren kontrako borrokan,
Kristorekin batera pazko-garaipena ospa dezazuen. ✠. Amen.

Bedeinka zaitzatela Jainko ahalguztidunak:
Aitak, eta Semeak, + eta Espiritu Santuak. ✠. Amen.

Otsailaren 18an **HAUSTERRE EGUNA**

Agurra

Bihotz-berritzera dei egiten digun Jesu Kristoren grazia eta maitasuna zuekin.

Sarrerako oharpena

Garizuma hasten dugu gaurko Eukaristia honekin. Bertan hautsaren ezaugarriaren bidez gure bekatariz izatea aitortuko dugu, eta Bataioaren bidea berreginez Pazkora gerturatu behar dugula onartuko dugu. Penitentzia-aldia eta Bataio-aldia badugu Garizuma, baina bereziki Pazkorako prestaera aldi dugu. Larunbat Santu gauez ospatuko dugun Pazko Gaubeila Santuari begira jartzen gara gaurtik. Han garbituko dira gaurko hautsaren bekatu-aztarnak. Han berrituko da gure Bataioko hitza. Han Kristo garaile agertuko da berriz heriotzaren gainetik bizia berrituz. Pazkoa dugu guk, hitz emandako lurra. Hara goaz, Israel-herri izaki, basamortuko bidea eginez.

Hautsaren ezaugarria egingo denez, ez da Damu-otoitzik egingo

Otoitza

Lagun iezaiozu, Jauna, kristau-herriari
barau-egun honekin benetan bihotz-berritzeko bidea hasten,
penitentziaz indarturik,
gaiztakeri espirituaren aurkako ahaleaginean garaile atera dadin.
Zure Seme Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez,
Zurekin eta Espiritu Santuarekin batean
Jainko eta Errege bizi baita gizaldi eta gizaldietan. ✠. Amen.

Hitzaren liturgiari oharpena

Garizumako jarrera berezia da, penitentzia eginez prestatzea. Pazkoan Kristoren heriotzaren lehenengo ondorioa: Jainkoarekin adiskidetzea gertatuko da, horretarako prestatzen ari gara.

Lehenengo irakurgaia (Jl 2, 12-18)

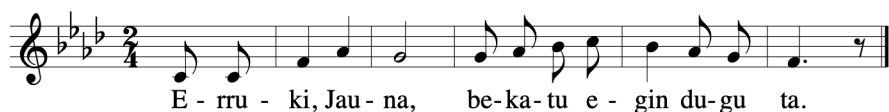
Joelen profezia liburutik

Orain, honela mintzo da Jauna: «Itzul zaitezte Nigana bihotz-bihotzez, barauz, negarrez eta doluz. Urra itzazue bihotzak, ez soinekoak; itzul zaitezte Jaunagana, zeuen Jainkoagana, bihozbera eta errukitsua baita, haserregaitza eta maitasun handikoa, bere mehatxuez damutzen dena. Agian atzera egin eta damutuko da, eta bedeinkatuko zaituzte ostera, labore- eta isur-oparia eskain diezaiozuen Jaunari, zeuen Jainkoari.

Jo turuta Sionen, antolatu baraualdia, dei egin batzarrera; bildu herria batzar santura, bildu zaharrak, ekarri haurrak, baita bularrekoak ere. Atera bedi senarra ezkongelatik, emaztea ezkonohetik.

Negar egin bezate atari eta aldare bitartean apaizek, Jaunaren zerbitzariak. Esan bezate: “Barka, Jauna, barkatu zeure herriari; ez utzi lotsatan zeure ondarea, ez dezatela menderatu atzerritarrek, ez dezatela esan beste herriek: Non dute, bada, beren Jainkoa?”» Bere lurraldearekiko maiteminez bete zen Jauna eta barkatu zion bere herriari.

Erantzun-salmoa (Sal 51 [50], 3-4. 5-6ab. 12-13. 14 eta 17)

- ✠. Erruki nitaz, ene Jainko, zeure maitasunaz,
suntsitu nire hobena zeure neurrigabeko gupidaz.
Garbi nazazu zeharo neure errutik,
garbitu neure bekatutik. R̃.
- ✠. Aitortzen dut, bai, neure hobena,
begi aurrean dut etengabe neure bekatua.
Zure aurka, zure aurka bakarrik, egin dut bekatu, '
zure begietan oker dena egin dut.
neure hobena beti begien aurrean baitut. R̃.
- ✠. Ene Jainko, sortu bihotz garbia nigan,
berritu arnasa sendoa nire barnean.
Ez nazazu bota zeure aurretik,
ez kendu niri zeure arnasa santua. R̃.
- ✠. Poztu nazazu berriro zeure salbamenaz,
sendo nazazu zeure arnasa oparoaz.
Ireki, Jauna, nire ezpainak,
eta nire ahoak iragarriko du zure gorespena. R̃.

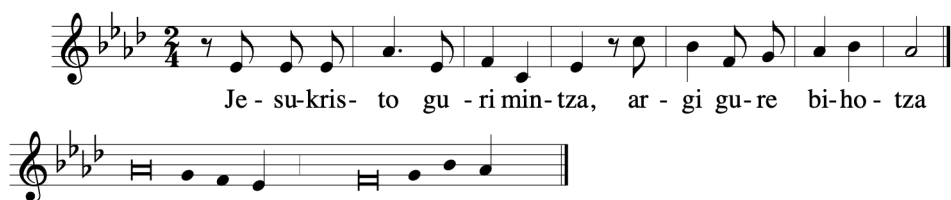
Bigarren irakurgaia (2 Ko 5, 20 – 6, 2)

San Paulo Apostoluak Korintoarrei egindako bigarren gutunetik

Senideok: Kristoren mandatari gara, eta gure bitartez Jainkoak berak erregutuko balizue bezala da. Kristoren izenean eskatzen dizuegu: adiskidetu zaitzte Jainkoarekin. Bekatuarekin zerikusirik izan ez zuen hura, Jainkoak gugatik bekatuarekin bat egin zuen, guk haren bitartez Jainkoaren salbamina irits genezan.

Jainkoaren lankide garenez gero, eskatzen dizuegu, ez dezazuela alferrik har haren onginahia. Izan ere, Jainkoak dio: «Onginahi-garaian entzun dizut, eta salbamen-egunean lagundu». Begira, beraz: oraintxe da onginahi-garaia, oraintxe salbamen-eguna.

Ebanjelio-aurreko gorapena (Ik. *Sal* 95 [94], 8a. 7d)

✠. Gaur, ez gogortu zuen bihotza,
entzun Jaunaren ahotsa. ✠.

Ebanjelioa (*Mt* 6, 1-6. 16-18)

Homiliarako argibideak

0.- BIHOTZ BERRITZEA

- Gaur Garizumari hasiera ematen diogu. Gure bizitza etengabeko ibilera luze bat da, juduak basamortuan bezala.
- Gizakia etengabe bila dabil, askatasun egarri, zoriontasunaren gose. Bizitzako bidea norberak egin behar du, baina ez da giza bidea, kristau bidea, bakarka egiten den bidaia. Nirekin batera gizon-emakume asko doa bide honetan ibiltari, bilatzaile. Garizuma ez dut bakarka hasiko, konpas berean, mundu zabalean, kristau elkarteak hasten du gaur kopetan errautsa jarri, berrogei eguneko basamortua igaroz.

1.- ITZULI NIGANA

- Garizumak etxeko bidea erakusten digu, Jaunagana itzultzeko erregua ozen entzuten dugu.
- Eguneroko ibilbidean, eguneroko joan-etorrian nekatu egiten gara. Gaueko loak ez digu behar adinako atseden ematen. Zenbaitetan erreta, pipertuta, nekatuta bizi gara, atseden tarterik gabe.
- Gure ogibidean, gure pastorgintzan ere zenbaitetan erreta egon gintezke, hasierako poz hura itzalita.
- Neke hori arintzeko, poz hura berreskuratzeko, bokazioaren printza hura berpizteko Jaunagan itzultzeko deia ozen entzuten dugu gaur: "Itzul zaitezte Nigana bihotz-bihotzez" -esan berri digu Ozelen profeziak.

2.- BIHOTZEZ ALDATZEKO TRESNAK

- Suaren ondoren errautsa geratzen da. Berotasuna eta argia eskaini digun sua itzaltzen denean errauts apala besterik ez da geratzen bertan sua eskaini digunaren lekuko.
- Bazko gaubeilan piztuko dugu urtero bezala su berria, Jesusen Piztueraren ospakizun handiari hasiera emango dion argiaren liturgia. Piztueraren argi horrek heriotzaren gaua argituko du. Iritsiko da Bazko Hirurrena eta ospatuko dugu berriro Kristo bizi dela orain eta beti.
- Baina, bide hura egin aurretik hau hasi behar dugu eta berotasuna eman digun suaren errautsa kopetan jarri, besteek ikus dezaten.
- Ilunpetan gabiltzanean mesede galanta egiten du argi xumeak, hotzean berotasun apala beti da mesedegarri. Garizuma hastean bekatari eta argiaren premian gaudela onartzen dugu, errautsa kopetan jartzen dugu elkartean bide berbera hasten dugula ozen eta begi bistan adierazteko.

- Garizumako bidea egin nahi duenari Elizak baliabide zehatzak eskaintzen dizkio: limosna ematea, otoitz eta baraua egitea. Ez dira, itxuraz behintzat, giza mailan burutu ezinak diren helburuak. Garizuman ez ezik eguneroko martxan on handia egin diezagukeen tresnak dira.
- On egiten digu duguna partekatzea. Soberan dugunaz gain, geure buruari uko eginez, besteekin garena eta duguna partekatzea. Limosnak pobreei begira jartzen gaitu, duguna eskertzeko, duguna konpartitzeko eta premian dagoenari errukiz begiratzeko.
- Otoitzak ez gaitu espiritualitate batzuen antzera besteetaz ahaztu eta neure zilborrari begira bakarri jartzen. Jaunaren aurrean, nire bihotzeko gela bakartian sartu eta zeruko Aitari otoizka jartzen nau. Otoitzak bakardadea bilatzen du, baina lagun hurkoari begira jartzen nau.
- Azkenik, Jesusek eskatzen digun baraua usain gozoz jantzitako baraua da. Ez da hesteak garbitu eta dieta egiteko neure buruarekin osasuntsuagoa sentitzeko bakarrik. Mahai gainean ditudan gutiziei uko egiten ikasteak gizatiarrago egiten nau eta sufritzen dagoenarekin sintonian jartzen nau.
- Horrela hasten dugu berrogei eguneko ibilbide hau: apaltasunez, otoitzean, limosna eginez eta barau eginez. Ez gaude bakarrik, Jauna dugu beti gure bideko lagun.

Hautsaren ezaugarria

Apaizak, zutik eta eskuak bildurik dituela, esango du:

Senideok: egin diezaiogun otoitz Jainko Aitari, penitentziaren ezaugarri hartuko dugun errautsa bere grazia ugariz bedeinka dezan. *(Isilunea)*

Oi Jainko, damutzen dena errukiz hartzen duzu
 eta bihotz-berritzen dena Zeurekin adiskidetzen;
 entzun aita-bihotzez zeure herriaren otoitza
 eta isuri bedeinkapenaren + grazia
 errautsa hartuko duten zeure seme-alaben gainera,
 Garizumako bidea arretaz eginik
 eta gogo-bihotzak eraberriturik,
 zure Semearen pazko-misterioa ospatzera irits daitezten.
 Errege bizi bait da gizaldi eta gizaldietan. ✠. Amen.

Edota:

Oi Jainko, ez duzu bekatarien heriotza nahi,
 bihotz-berritzea baizik;
 entzun bihotz onez gure otoitzak,
 eta bedeinka + ezazu buruan ezarriko diguten errauts hau;
 badakigu hauts garela eta hauts bihurtuko;
 emaguzu, Garizumako egintzen bidez, bekaturen barkamena, zure
 Seme piztuaren antzeko biziera berria irits dezagun.
 Errege bizi baita gizaldi eta gizaldietan. ✠. Amen.

Eta ur bedeinkatuz zirtatuko ditu errautsak, ezer esan gabe.

Gero denei batera esango die esaldi hauetakoren bat:

Bihotz-berri zaitezte eta sinetsi Berri Ona.

Edota:

Gogora zaitez hautsa zarela eta hauts bihurtuko.

Ondoren jendeari buruan ipiniko dio hautsa isilik, ezer esan gabe.

Jainkoaren herriaren otoitza

Egin diezaiogun otoitz gure Jainko ahalguztidunari:

Erantzuna: Kyrie, eleison!

—Eliza bere kide guztiekin eta gizaki guztiekin bihotz oneko izan dadila. Egigun otoitz. *R̃.*

—Agintariak, bigarren mailako gizakirik egon ez dadila lan egin dezaten. Egigun otoitz. *R̃.*

—Sufrimendua eta zatiketa bizi duten familia guztien alde. Egigun otoitz. *R̃.*

—Seme-alaba garela konturatuz, elkarren senideago izan gaitezela. Egigun otoitz. *R̃.*

Entzun, Jauna, gure otoitzak eta agertu zure errukia herri honengan, Garizumako egun hauetan bihotzez bila zaitzagun eta konfiantzaz itxaron. Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez. *R̃.* Amen.

Oparigaien gaineke otoitza

Garizumari hasiera ospetsuki ematean,
sakrifizio hau eskaintzen dizugu, Jauna,
eta otoitz egiten: gure penitentziek eta maitasunezko egintzek
lagun diezagutela geure buruaren jabe izaten,
geure bekatuetatik garbiturik
zure Semearen nekaldia bihotzez ospa dezagun.
Errege bizi baita gizaldi eta gizaldietan. *R̃.* Amen.

Jaunartze-ondorengo otoitza

Hartu dugun sakramentuak, Jauna,
eragin diezagula Zuk atsegin duzun
eta guretzat osasungarri den baraua egitera.
Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez. *Rx*. Amen.

Herriaren gaineko otoitza eta bedeinkapena

Jauna zuekin. *Rx*. Eta zure espirituarekin.

Makur zaitezte, Jaunaren bedeinkapena hartzeko.

(Eskuak herriaren gain zabalik bedeinkapena esango du:)

Oi Jainko, eman bihotz onez damu-espiritua
zure aurrean apalki makurtzen diren zure seme-alabei,
damutuei Zuk agindutako saria
zure errukiari esker irits dezagun.

Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez. *Rx*. Amen.

Bedeinka zaitzatela Jainko ahalguztidunak:
Aitak, eta Semeak, + eta Espiritu Santuak. *Rx*. Amen.

Zoazte Jaunaren bakean. *Rx*. Eskerrak Jainkoari.

Otsailaren 22an **GARIZUMAKO I. IGANDEA**

Agurra

Bihotz-berritzera dei egiten digun Jesu Kristoren grazia eta maitasuna zuekin.

Sarrerako oharpena

Garizuman sartzean Pazkoari begira jarri dut buruz, Garizumak Pazkoa baitu helburua dio kantu bikain baten hasierak.

Bataioa hartu izanak zer esanahi duen konturatzeko aldia dugu: pazko gaubeila santuan berrituko baitugu, Kristoren argitan, gure bataioko hitza.

Basamortura eraman eta bihotzera mintzo zaigu Jainkoa. Garizuma dugu basamortu hori, Jainkoaren Hitza entzun eta berarekin topo egiteko. Egin dezagun Garizumaren esperientzia jatorra!

Damu-otoitza

Senideok: Jainkoak ez du bekatariaren heriotza nahi, baizik bihotz-berri dadila eta bizi. Ospakizun honen hasieran, jar dezagun geure uste osoa Jainko Aitagan eta dei egin diezaiogun:

—Jesus Jauna, uraren eta Espirituaren bidez / jaiotza berria eman diguzuna: erruki, Jauna.

—Jesus Jauna, gure barruan bihotz berria sortzeko, / Espiritu Santua bidali diguzuna: Kristo, erruki.

—Jesus Jauna, betiereko salbamena ekarri diguzuna: Erruki, Jauna.

Erruki dakigula Jainko guztiz ahaltsua, eta, gure bekatuak barkaturik, eraman gaitzala betiko bizira. ℟. Amen.

Otoitza

Jainko ahalguztiduna,
egizu, Garizumako urteroko jarduerak eraman gaitzala
Kristoren misterioa hobeki ezagutzera
eta berari dagokion eran bizitzera.
Zurekin eta Espiritu Santuarekin batean
Jainko eta errege bizi baita gizaldi eta gizaldietan. *R̃*. Amen.

Hitzaren liturgiari oharpena

Jainkoak bere Herriarekin duen hartu-emana, elkarrizketa jatorra da: salbamen-historia berritzailea. Esperientzia horixe da berritu nahi duguna eta bizi nahi duguna. Jainkoaren Hitza dugu horretarako lagunik bikainena, otoitzarekin batera.

Lehenengo irakurgaia (*Has 2, 7-9.; 3, 1-7*)

Hasiera liburutik

Jainko Jaunak gizona moldatu zuen lurreko hautsez eta bizi-arnasa bota zion sudur-zuloetara, eta gizona bizidun gertatu zen.

Gero, Jainko Jaunak baratzea landatu zuen Eden-en, sortalderantz, eta han ipini zuen berak moldatutako gizona. Jainko Jaunak mota guztietako zuhaitzak sortu zituen lurretik, begientzat eder eta ahoarentzat gozo, eta baratzearen erdian biziaren zuhaitza eta ongiaren eta gaizkiaren ezagutza ematen zuen zuhaitza landatu zituen.

Sugea zen Jainko Jaunak egindako piztietan maltzurrena. Sugeak esan zion emakumeari: «Debekatu egin omen dizue Jainkoak baratzekeo arbola guztietako fruituetatik jatea».

Emakumeak erantzun zion: «Baratzeko zuhaitzen fruituetatik jan dezakegu; baratze erdian dagoen zuhaitzaz bakarrik esan digu

Jainkoak: “Horretatik ez jan, ezta ukitu ere hori, hil nahi ez baduzue”».

Sugeak esan zion emakumeari: «Ez zarete hilko, ez! Ongi daki Jainkoak, horretatik jan orduko, begiak irekiko zaizkizuela eta bera bezalako izango zaretela, ongiaren eta gaizkiaren ezagutzaren jabe».

Emakumeak, zuhaitza jateko gozo eta begientzat eder eta ezaguera iristeko on zela ikusirik, haren fruituetako bat hartu eta jan egin zuen; gero, senarrari eman zion eta hark ere jan egin zuen. Orduan begiak ireki zitzaizkien eta larru gorri zeudela ohartu ziren. Piku-hosto batzuk josi eta estalki bana egin zuten.

Erantzun-salmoa (Sal 51 [50], 3-4. 5-6ab. 12-13. 14 eta 17)

✠. Erruki nitaz, ene Jainko, zeure maitasunaz,
suntsitu nire hobena zeure neurrigabeko gupidaz.
Garbi nazazu zeharo neure errutik,
garbitu neure bekatutik. ✠.

✠. Aitortzen dut, bai, neure hobena,
begi aurrean dut etengabe neure bekatua.
Zure aurka, zure aurka bakarrik, egin dut bekatu, '
zure begietan oker dena egin dut.
neure hobena beti begien aurrean baitut. ✠.

- ✠. Ene Jainko, sortu bihotz gar**bia** nigan,
berritu arnasa sendoa nire**re** barnean.
Ez nazazu bota zeure**re** aurretik,
ez kendu niri zeure arnasa**sa** santua. ✠.
- ✠. Poztu nazazu berriro zeure **sal**bamenaz,
sendo nazazu zeure arnasa **o**paroaz.
Ireki, Jauna, nire**re** ezpainak,
eta nire ahoak iragarriko du zure **go**respenna. ✠.

Bigarren irakurgaia (*Erm 5, 12-19 edota, laburrago 5, 12. 17-19*)

San Paulo Apostoluak Erromatarrei egindako gutunetik

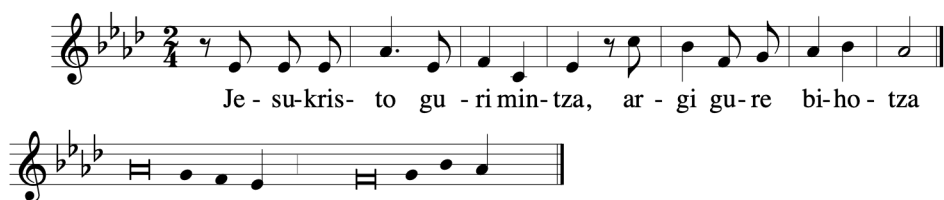
Senideok: Gizon baten bidez sartu zen bekatua munduan, eta bekatuaren bidez heriotza; horrela, heriotza gizaki guztiengana zabaldu zen, guztiek egin zutelako bekatu. [Egia da legea baino lehen bazela bekatua munduan; baina bekatua ez zaio inori ezartzen, legerik ez badago. Hala ere, Adamengandik Moisesenganaino nagusi izan zen heriotza gizakien gain, baita Adamen hutsegitearen antzeko bekatuak egin ez zutenen gain ere. Adam etortzekoa zenaren irudi da.

Baina Jainkoaren dohainarekin ez da bekatuarekin bezala gertatzen. Izan ere, gizon bakar baten bekatuaz denak hil badira ere, askoz ugariago zabaldu da denentzat Jainkoaren grazia eta dohaina, beste gizon bakar bati esker, Jesu Kristori esker, alegia. Eta ondorioei dagokienez ere, Jainkoaren dohainarekin ez da gizon bakarraren bekatuarekin bezala gertatzen. Izan ere, bekatuak, bakarra izan arren, denen gaitzespena izan du ondorio; dohainak, berriz, bekatuak asko izan arren, denen barkamena.]

Gizon bakarraren bekatuagatik heriotza nagusitu bazen, zenbatez gehiago ez ote dira betiko bizian nagusi izango bakar batengatik, Jesu Kristogatik, salbamenaren grazia eta dohain oparoa hartzen dutenak!

Beraz, baten bekatuak gizaki guztiei gaitzespena ekarri zien bezala, baten leialtasunak gizaki guztiei salbazioa eta bizia ekarri die. Eta baten obediencia ezagatik guztiak bekatarik gertatu ziren bezala, baten obedienciaz guztiak zuzen gertatuko dira.

Ebanjelio-aurreko gorapena (Mt 4, 4b)

✠. Gizakia ez da ogiz bakarrik bizi,
Jainkoaren ahotik ateratzen den hitz guztirik baizik. ✠.

Ebanjelioa (Mt 4, 1-11)

Homiliarako argibideak

0.- BASAMORTURA ERAMANA

- Mateo ebanjelariak kontatu digun Berri Ona ez da hitzez hitz gertatutako kronika bat, Jesus berak egindako ibilbidearen ikasbide bat baizik.
- Ebanjelariak kokatzen duen kontakizuna Jesusen bataioaren ondoren doa. Bataioak eskaintzen duen misioaren ondoren berrogei eguneko ibilbidea egiteko aukera ematen du. Bataioko misioaren susperketa eragin duen Espiritu berak eraman du Jesus basamortura deabruak tenta dezan.

- Badirudi Jesusek aurrerago egingo duen ibilbide luze baten hasierako frogak direla, gorpua eta arima zailtzen duten ariketak.
- Bataioan Jesus Mesias bezala gantzutua izan da, baina honek ez dio libratzen Jainko eta gizaki bezala egin behar duen bidea egiteak.
- Jesus bideratu zuen Espiritu bera da kristau elkarte gidatzen duena. Lehia honetan garaile ateratzea da kontua, Espirituaren eraginari kasu egitea, berak gida gaitzala.

1.- BETIKO TENTALDIAK

- Basamortua da Biblian froga eta tentaldien gunea, espiritu txarrak gizakia astintzen duten topagunea. Baina, era berean, Jainkoarekin topo egiteko tokia eta unea, salbamenerako tartea.
- Berrogei egunak zenbaki sinbolikoa irudikatzen dute Biblian, berrogei egunez iraun zuen uholdea, berrogei egunez Moisesek igarotako egunak mendi santuan, berrogei urteak Israelgo herriak erromes igaro zituen urteak.
- Berrogei egun horiek izan daitezke gure bizitza osoaren ibilbidea, Garizuma honetan, garizuma guztietan laburbiltzen diren saiakera espiritualak.
- Eta ibilaldi honetan Jainkoaren asmoaren tupust egin araziko diezagukeen deabruaren tentaldiak agertuko dira, gizakiaren askatasun egarriari traba egingo dioena, diruaren gose bihurrian jarriko gaituena, botereak indartsu egingo gaituenaren ametsa.
- Orduko tentaldiak egungo berberak dira, gizakiak harri berean estropezu egiten du, jainkotxo berak gurtzen jarraitzen du.

2.- ESPIRITUAK ERAMAN GAITZALA

- Jesus bera tentatu zuenak etengabe gure ate joka dabil. Kontua ez da zenbat aldiz tentatzen gaituen, zenbatetan airoso ateratzen garen baizik.
- Harriak ogi bihurtzearen tentaldiak giza esfortzuaren nekeetatik libratzeko tentazioa irudikatzen duen. Kontua ez da bestearen izerdiarekin lasai bizitzea, eguneroko ogia irabazteko nekea bizitzea, goizero etxera janaria ekartzeko lanera irteten den langilearen ahalegina, gure amek urtetan, askotan esker handirik gabeko lan isila eginez, sukaldean egindako bazkaria.
- Jesus Jerusalemgoko tenpluaren goreneko ertzeraz eramatean Mesiasen bide malkartsua ekiditu nahi dio deabruak. Gurutzetik jaisteko tentaldia izango da azkena, tortura krudel hartatik jaitzi eta esan eta egindako guztiari uko egin, behartsu eta biktimei bizkarra eman, egindako salbamen bidea ahaztu.
- Tentaldiei aurre egiteko zintzo jokatzeko besterik ez dugu, gure ahuleria onartu eta Espirituak agindu dezala gudan, geure buruari uko egiteko gai izan gaitezela, eguneroko bizitzako tentaldiei aurre egiteko kemena Jesusengandik ikasi.
- Kontua ez da geure buruari begira egotea, Jainkoaren esanetara bizitzea baizik. Eta honela jokatuz gero lagun hurkoarekin topo egingo dugu, geurekoikeriak ahaztu eta Jainkoaren esanetara jarriko gara egunerokoan.

Jainkoaren herriaren otoitza

Senide maiteok egiogun otoitz zeruko Aitari, gizaki guztientzat errukia eta bekatariontzat barkamena eskatuz:

Erantzuna: Kyrie, eleison!

- Garizumaldi honetan, Jainkoak bere fededunei gaitzaren aurka egiteko, bere okerretatik zuzentzeko eta onbidera itzultzeko behar duten indarra eman diezaiela Jaunak. Egigun otoitz. *R̃*.
- Ondasunez oparo bizi direnek, daukatena behartsuen onerako erabiltzen jakin dezatela, eta mundu honetako ondasunetan liluratuta ez daitezela bizi. Egigun otoitz. *R̃*.
- Gure eskandalu eta epeltasunengatik Elizatik urrundu direnak Jainkoaren familiara itzul daitezela eta Jainkoak geure jarrera horien bekatua barka diezagula. Egigun otoitz. *R̃*.
- Garizumako penitentziaren bidez gure bihotzak, berriz ere, Jainkoaren hitzak fruitu oparoa emango duen lur emankorra izan daitezela. Egigun otoitz. *R̃*.

Ezagutzen duzu, Jauna, gure giza ahultasuna; entzun zure herriaren otoitzak eta emaiozu Zure hitzaren indarrez Garizumako bideari ekitea, tentaldiak garaiturik pozik iritsi dadin Pazko jaietara. Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez. *R̃*. Amen.

Prefazioa

Garizumako I. igandeak bere prefazioa du, Meza liburuko 158. orrialdean.

Oparigaien gaineko otoitza

Jauna, opari honekin hasten gara
pazko-misterioa ospatzeko prestatzen;
egizu, gure jarrera izan dadila
eskaintza honek eskatzen duenaren araberakoa.
Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez. *R̃*. Amen.

Jaunartze-ondorengo otoitza

Hartu dugun ogi santu honek, Jauna,
sinesmena bizkortzen digu,
itxaropena sendotzen eta maitasuna indartzen;
egizu, ikas dezagula
egiazko ogi bizia den Jesusen gose izaten
eta zure ahotik ateratzen diren hitzetan bizia aurkitzen.
Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez. *℟*. Amen.

Herriaren gaineko otoitza eta bedeinkapena

Jauna zuekin. *℟*. Eta zure espirituarekin.

Makur zaitezte, Jaunaren bedeinkapena hartzeko.

(Eskuak herriaren gain zabalik bedeinkapena esango du:)

Etor bedi, Jauna, ugari zure bedeinkapena
zure herriaren gainera;
emaiozu estualdietan itxaropen handiagoa,
tentaldian indar sendoagoa eta betiko salbamena.
Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez. *℟*. Amen.

Bedeinka zaitzatela Jainko ahalguztidunak:
Aitak, eta Semeak, + eta Espiritu Santuak. *℟*. Amen.

Zoazte Jaunaren bakean. *℟*. Eskerrak Jainkoari.

Herriaren gaineko otoitzaren ordezt, erabil daiteke Bedeinkapen Nagusia (Ikus Liburuxka honetan 4. or.).

Martxoaren 1ean **GARIZUMAKO II. IGANDEA**

Agurra

Bihotz-berritzera dei egiten digun Jesu Kristoren grazia eta maitasuna zuekin.

Sarrerako oharpena

Gaurkoan, Garizumako erromesaldian barrena bigarren geltoki bezala, Antzaldatzearen igandea dugu: Jesus Bizia, gizon-emakumeei gizatasun eta izate berria eskaintzen. Jesus antzaldatua, gutariko bakoitza –elkarte osoa– antzaldatzen.

Pazko Gaubeila Santura begira jartzen gaitu batzar honek: Pazkoan gertatzen da gure egiazko eraberritzea, Jesusen piztuera da gauza guztiak antzaldatzeko indarra duen gertakaria.

Damu-otoitza

Senideok: Bekatuak aldendu egiten gaitu Jainkoagandik eta geure anai-arrebengandik. Egin ditzagun bakeak, damuturik bekatuen barkamena eskatuz:

—Jesus Jauna, gure erruak gar**bi**tzen dituzuna: erruki, Jauna.

—Jesus Jauna, guran bihotz gar**bi**a sortzen duzuna: Kristo, erruki.

—Jesus Jauna, salbamenaren poza berriro em**a**tzen diguzuna: Erruki, Jauna.

Erruki dakigula Jainko guztiz ahaltsua, eta, gure bekatuak barkaturik, eraman gaitzala betiko bizira. *℟*. Amen.

Otoitza

Oi Jainko, zeure Seme maiteari entzuteko esaten diguzu;
emaiozu gure espirituari zeure hitzaren janaria,
gure barne-begiak argiturik, zure aintza pozez ikus dezagun.
Zure Seme Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez,
Zurekin eta Espiritu Santuarekin batean
Jainko eta errege bizi baita gizaldi eta gizaldietan. *R.* Amen.

Hitzaren liturgiari oharpena

Jainkoaren Hitzak indartzen gaitu. Jesus da Hitz horren iturria eta Bera da gure jarraibidea: "Ez du inork maitasun handiagorik bere bizitza senideengatik ematen duenak baino".

Lehenengo irakurgaia (*Has* 12. 1-4a)

Hasiera liburutik

Egun haietan, Jaunak esan zion Abrami: «Utzi zeure lurraldea, zeure ahaideak eta zeure aitaren etxea eta zoaz Nik erakutsiko dizudan lurraldera. Herri handi egingo zaitut eta bedeinkatuko, izen handia emango dizut eta bedeinkapen-iturri izango zara. Bedeinkatuko ditut zu bedeinkatzen zaituztenak eta madarikatuko zu madarikatzen zaituztenak. Zure bitartez bedeinkatuko ditut lurreko herri guztiak».

Hala, joan egin zen Abram, Jaunak agindu bezala.

Erantzun-salmoa (*Sal* 33 [32], 4-5. 18-19. 20 eta 22)

A - ger - tu zu - re e - rru - ki - a. Be - dein - ka, Jau -

na, zu - re he - rri - a.

℣. Zuzena da Jaunaren hitza,
fidagarria hark egin duen guztia.
Justizia eta zuzenbidea du maite,
Jaunaren maitasunaz dago lurra betea. ℟.

℣. Jauna arduratzen da begirune diotenez,
haren maitasunean itxaroten dutenez,
haiek heriotzatik libratzeko
eta goseteen bizirik gordetzeko. ℟.

℣. Guk Jaunagan dugu esperantza,
bera dugu laguntzaile eta babesle.
Betor gurekin, Jauna, zure maitasuna,
Zugan baitugu jarria itxaropena. ℟.

Bigarren irakurgaia (2 Tm 1, 8b-10)

San Paulo Apostoluak Timoteori egindako bigarren gutunetik

Anaia maitea: Jainkoaren indarrak fidaturik, eraman itzazu nekeak nirekin batean Berri Onaren alde. Hark salbatu gintuen eta dei egin zigun biziera santura, ez gure egiteengatik, bere erabakiagatik baizik eta mende guztiak baino lehen Kristo Jesusengan eman zigun graziagatik.

Grazia hau orain agertu da, Kristo Jesus gure Salbatzailea munduan azaldu denean; honek heriotza ezereztu du eta bizia eta hilezkortasuna argitu Berri Onaren bidez.

Ebanjelio-aurreko gorapena (Ik. Lk 9, 35)

℣. Hodei distiratsutik Aitaren ahotsa entzun zen:
 Hauxe da nire Seme maitea. Entzuiozue. ℟.

Ebanjelioa (Ik. *Lk* 9, 35)

Homiliarako argibideak

0.- ANTZALDATU EGIN ZEN

- Garizumako 2. Igande honetan Jesusen Antzaldatzea erakusten digu, baina irakurgai honen eta gaurko liturgiaren helburua ez da Mesias ospetsu eta aintzatsu bat aurkeztea. Hala balitz, ikasleen argudioa halako zerbait izango zen: “ez al genuen ba arrazoia guk garailea izango zela, ez dela posible Mesias galtzaile bat!”. .
- Mesiasak aukeratu duen bidea Jainkoak erakutsi diona da. Honetarako aukeratu du, eginkizun hau betetzeko izan da aukeratua.
- Moises eta Eliasek Jesusekin diharduten elkarriketak Itun Zaharrak espero zuena gaur bertan betetzen dela adierazten du, heriotzarik gabeko aintzarik ez dela egongo.
- Zerutik entzuten den ahotsak ziurtatzen du ez dela ikuskari bat, ez dela irudipen bat. Ikasleak ahuspez lurrera erortzean jabetzen direla Jesusen misioa bere betera deitua izan dela eta euren asmoak beste giza maila batekoak zirela. Biak kontraesanean.
- Jainkoaren eta gure asmoak egiten dute gehienetan tupust. Ez dugu zertan beldurtu beharrik, Jainko Onak ondo asko ezagutzen baikaitu.

- Gaurko irakurgaiak Jesusen antzaldatzea erakusten digu bere bataioan Jaunaren borondatea agertu zuen moduan: goitik, zerutik ahots entzuten da eta honek Jaunaren ibilbidea erakusten du.

1.- BERTAN GERATZEKO ARRISKUA

- Hain ederki zeuden Pedro, Santiago eta Joan, mendi tontor hartako gozotasun horretan geratzeko eskatu ziotela Jaunari!
- Pertsona orok du bizitzan instalatuta geratzeko arriskua, babes eroso bilatuz, konpromisoari aitzakiak jarritz, arriskuak alboratuz.
- Ogibidean, nahiz giza harremanetan instalatuz gero, arrisku berriak hartzea beti deseroso sentiarazten gaituzte. Zailtasunen aurrean erosotasunaren aitzakiarekin ez dugu hatzik mugitzen.
- Era berean, norberaren ongizateari halako garrantzia ematen zaionez, asko kostatzen da arrisku berriak hartzea, ongizate-zona horretatik irtetea. Ongizateak erosoago eta duinago bizitzera garamatza, baina bizimodu horrek, hare gehiago erosotasunean bakarrik oinarritzen bada, ez du gizakia zoriontasunera eramango.
- Kristauak ere erosotasun horretan instalatzeko arriskua ere badu: ikasi ditu ikasi beharrekoak, ez du egoera berrietara egokitzeko asmorik, ez du aldatzeko premiarik, ez du bere burua bihotz-berritzeko unean eta gunean ikusten. Orain ez, behintzat.

2.- MENDITIK BEHERA JAITSI BEHAR

- Antzaldatzearen urratsa garrantzitsuena ez da Goikoak aukeratzen duenean Jesus, menditik behera jaisten denean, baizik.
- Baina, Antzaldatzearen lehen urratsa Jaunari ontasun eta zintzotasunez entzutea da, belarriak eta bihotza garbitu Jaunak

nitaz nahi duena entzuteko prest. Aho bizi izan gintezke. Baina, gaurkoan, belarri prest izan behar dugu Jaunak zer eskatzen didan entzuteko.

- Egungo gizartea honetan dezibelioaz gainezka bizi gara. Soinuak eta hotsak Jaunaren isiltasunaren gozotasuna estaltzen dute. Horregatik Jaunaren ahotsa entzuteko hotsak isildu behar dira.
- Bigarren urratsa handia bezain xumea izango da, erabatekoa, atzera bueltarik ez du izango Jesusen erabaki askeak. Antzaldatu zen mendi hartatik jaitsiko da beheran, hirian, tenpluaren inguruan bere aurkako azpijokoan dabilzala ondo asko ezagutzen duenean. Bere bizia arriskuan jarriko du eta gure alde emango du bizia. Gaur Garizumako 2. Igandea da, baina, Jesusen Nekaldi eta Heriotzaren azpilana abian da.

Jainkoaren herriaren otoitza

Egiogun otoitz senideok gure egintzen epaile den Aita errukitsuari eta gure bihotzen ezkutukoenak ezagutzen dituen Jainkoari eta damu-espirituz eska diezaiogun entzun dezala bere herriaren otoitza:

Erantzuna: Kyrie, eleison!

—Jainkoak eman diezaiaela bere senideei Garizumako egun hauek egiazko penitentzia-jarreraz bizitzea eta barkamenaren sakramentua oparo ospatzeko prestatzea. Egigun otoitz. R̃.

- Onbidetik urrundu eta bekatuagatik hil direnak, bizi daitezela Garizuma honetan Jainkoaren Semearen ahotsa entzunez. Egigun otoitz. *R̃*.
- Ondasunak dituztenei, Jainkoak eskuzabaltasun jarrera eman diezaiela eta lurreko ondasunak denon onerako ugari ditzala. Egigun otoitz. *R̃*.
- Garizumako penitentzialdiak ondasunekiko gure gehiegizko jarrera zuzen dezala eta gure espiritua sendotuz betirako diren ondasunetara begira jarri. Egigun otoitz. *R̃*.

Jainko Jauna, Israelgo gure arbasoak federa deitu zenituen eta gu Ebanjelioaren argiaz argitu gaituzu; entzun itzazu, arren, gure eskariak eta ireki gure belarriak, zure Semearen ahotsa entzunez eta gurutzearen misterioa onartuz zure erreinuaren aintza iritsi dezagun. Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez. *R̃*. Amen.

Prefazioa

Garizumako II. igandeak bere prefazioa du, Meza liburuko 168. orrialdean.

Oparigaien gainerako otoitza

Jauna, eskaintza honek garbi gaitzala geure bekatutik eta santu egin ditzala zure fededunen gorputz-arimak, pazko-jaiak ospatzeko gai izan daitezen.
Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez. *R̃*. Amen.

Jaunartze-ondorengo otoitza

Misterio aintzagarriak hartu ditugunok
eskerrak ematen dizkizugu, Jauna,
lur honetan gaudela ere
zeruko ondasunen jabe egin gaituzulako.
Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez. *R̃*. Amen.

Herriaren gaineko otoitza eta bedeinkapena

Jauna zuekin. ✠. Eta zure espirituarekin.

Makur zaitezte, Jaunaren bedeinkapena hartzeko.

(Eskuak herriaren gain zabalik bedeinkapena esango du:)

Bedeinkatu, Jauna, etengabe zeure fededunak
betiereko bedeinkapenez, eta egizu,
zure Seme bakarraren Ebanjelioari atxikirik bizi daitezela,
hark Apostoluei erakutsi zien aintza
gogo biziz bilatu eta zoriontsu eskura dezaten.
Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez. ✠. Amen.

Bedeinka zaitzatela Jainko ahalguztidunak:
Aitak, eta Semeak, + eta Espiritu Santuak. ✠. Amen.

Zoazte Jaunaren bakean. ✠. Eskerrak Jainkoari.

Herriaren gaineko otoitzaren ordezt, erabil daiteke Bedeinkapen Nagusia (Ikus Liburuxka honetan 4. or.).

Martxoaren 8an

GARIZUMAKO III. IGANDEA

Agurra

Bihotz-berritzera dei egiten digun Jesu Kristoren grazia eta maitasuna zuekin.

Sarrerako oharpena

Garizumako bidean aurrera, Eukaristiako mahaian bildu gara gure fedea elkarbanatu eta salbamen iturritik edatera.

Gure fedeak indarra behar du, betirako asetzen duen ura. Hortik datoz gaurko gizon-emakumeon egarriak, Jainkoaren egiazko esperientzia egin nahi dugunon egarriak. Eta, gaur, Jesusek betiko asetzen duen ura hitz ematen digu Ebanjelioaren poza zabaltzeko nahian gabiltzanoei. Hurbil gaitezen Eukaristiaren iturri-ondora eta onar dezagun Jesusen ur bizia.

Damu-otoitza

Ospakizun hau hastean, eska diezaiogun Jainkoari eman diezagula egiaz bihotz-berritzea; era honetan, adiskideturik, Jainkoarekiko eta senideekiko gure batasuna sendotuko zaigu.

- Jesus Jauna, gizadiaren salbamena gurutze-habea **ezarri** zenuena: erruki, Jauna.
- Jesus Jauna, guk zure urratsei jarraitzeko, / gugatik nekaldia **jasan** zenuena: Kristo, erruki.
- Jesus Jauna, gu, bekaturako hilik, santutasunerako bizi gaitezen / gure bekatuak zeure bizkarrean habe gainera eraman zenituen: Erruki, Jauna.

Erruki dakigula Jainko guztiz ahaltsua, eta, gure bekatuak barkaturik, eraman gaitzala betiko bizira. **R̃x.** Amen.

Otoitza

Jainko errukitsua, on guztien iturria,
baraua, otoitza eta erruki-egintzak
ipini dizkiguzu geure bekatuen sendabide;
begira bihotz onez geure ahuleria aitortzen dugunoi
eta bizkor gaitzazu zeure erruki handiaz
bekatuaren zamapean aurkitzen garenok.
Zure Seme Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez,
Zurekin eta Espiritu Santuarekin batean
Jainko eta errege bizi baita gizaldi eta gizaldietan. ✠. Amen.

Hitzaren liturgiari oharpena

Bizitzan sufritzen ditugu zailtasunen aurrean, askotan galdetzen
dugu Jainkoa gure alde ote dagoen. Hori gertatu zitzaion askatasun
bidean zihoan Itunaren herriari. Jesusekin benetan topo egiten
badugu, konturatuko gara, Bera dela gure nekeen artean atsedean eta
bizi-emaile.

Lehenengo irakurgaia (*Ir 3, 17, 3-7*)

Irteera liburutik

Egun haietan, herria egarri zen, eta Moisesen kontra marmarka ari
zen: «Honetarako atera al gaituzu Egiptotik, gu, gure seme-alabak
eta abereak egarritz hiltzeko?» Moisesek deiadar egin zion Jaunari:
«Zer egin behar dut nik herri honekin? Harrika emango didate
laster».

Jaunak erantzun zion Moisesi: «Jar zaitetz herriaren aurrean eta
eraman zeurekin herri-arduradun batzuk. Hartu eskuan Nilo ibaia
jotzeko erabili zenuen makila, eta zoaz. Han zeure aurrean izango

nauzu Ni, Horeb mendiko harkaitz gainean. Harkaitza jo eta ura sortuko da handik, herriak edan dezan».

Hala egin zuen Moisesek Israelgo arduradunen aurrean. Toki hari Masa eta Meriba, hau da, Tentaleku eta Auzileku, ezarri zion izena, han berari aurpegi eman eta Jauna tentatu zutelako, esanez: «Gure artean dago Jauna, bai ala ez?».

Erantzun-salmoa (Sal 95 [94], 1-2. 4-7c. 7d-9)

En-tzun-go al du-zu-e gaur Jau-na - ren min - tzo -

a: "Ez go-gor - tu zu-en bi-ho - tza".

- ✠. Zatozte, degiogun poz-oihu **launari**,
poz-irrintzi, salbatzen gaituen hark**kaitzari**.
Aurkez gakizkion eskerrak **emanez**,
degiogun jai txaloka eta **kantari**. ✠.
- ✠. Zatozte, gurtu dezagun ahus**pez**turik,
belaunika gaitezen egin gaituen Jaunaren **aurrean**.
Bera baita gure Jainkoa, ' eta gu hark larraturiko **herria**,
haren zainpeko art**al**dea. ✠.
- ✠. Entzungo ahal duzue gaur haren **ahotsa**:
«Ez gogortu bihotza Meriban **bezala**,
Masako egunean basamortuan bezala, '
tentatu egin baininduten zuen gur**asoek**,
probatu, Nik eginak ikus**i** arren». ✠.

Bigarren irakurgaia (Erm 5, 1-2. 5-8)

San Paulo Apostoluak Erromatarrei egindako gutunetik

Senideok: Jainkoak fedeagatik zuzentzat hartu gaituenez gero, bakean gaude harekin, Jesu Kristo gure Jaunari esker. Honi esker, sinemenaren bidez eman digu Jainkoak grazi egoera honetan bizitzea, eta harro gaude Jainkoaren aintza iritsiko dugun itxaropenez.

Itxaropenak ez du huts egiten, Jainkoak bere maitasuna isuri baitigu bihotzera, eman digun Espiritu Santuaren bitartez. Izan ere, oraindik bekatupean indargabe geundela, Kristo, Jainkoak erabakitako garaian, gaiztoen alde hil zen. Nekez onartuko luke norbaitek pertsona zuzen baten alde hiltzea; hala ere, pertsona on baten alde baliteke norbait hiltzeko prest egotea.

Baina Kristo, artean gu bekatari ginela, hil zen gure alde; honela erakusten du Jainkoak guri digun maitasuna..

Ebanjelio-aurreko gorapena (Ik. Jn 4, 42. 15)

℣. Jauna, Zu zara egiaz munduaren Salbatzailea;
emadazu ur hori, berriro egarritu ez nadin. ℟.

Ebanjelioa (Jn 4, 5-42 edota, laburrago Jn 4, 5-15. 19b-26. 39a. 40-42)

Homiliarako argibideak

0.- JESUS JAKOBEN PUTZUAN

- Gaurko laugarren ebanjelioak pasarterik ederrenetarikoa eskaintzen digu Jesus eta emakume samariarraren arteko elkarrizketa gozoan.
- Elkarrizketa honek Jesus nor den argitzeko bidean jarriko du emakumea eta, bide batez, batzar honetan elkartu garenoi. Jesus Berri Ona izan zen samariarrantzat, Jesus gure batzarraren arrazoia da, gure Berri Ona.
- Jesusek emakume samariarri egingo dion harrera giza entzute eta hurbiltasunaren adibide garbia da. Jesusek horrela hartu zuen emakumea, honela hartzen gaitu gaur ere.
- Jesusek emakumearekiko adierazten duen hurbiltasun aske eta askatzailea ezohikoa da juduen legalismoan. Lege maisuek ez zuten jendearen aurrean emakumearekin edonola hitz egiten.
- Bestalde, juduak eta samariarrak ez zuten inongo traturik. Horregatik Jesusek aparte dauden mi muturrak elkartzen ditu, Jesusen harrera hurbilak gure aurreiritziak desagiten ditu, lehen eta orain.

1.- EMAKUME SAMARIARRA

- Emakumea eta Jesus egarri zirelako joan ziren ur putzura, Jakoben putzura. Ez zen gorputza bakarrik ase zezakeen ura Jesusen emakumeari edaten emateko eskatzen dioenean.
- Jesusek eskatzen du berak bakarrik eman dezakeen ur bizia, ur askea, ur askatzailea.
- Emakumeak Jesusengan bere profeta izatea onartzen du bere bizitzako ibilaldiko gora beherak antzematen dituenean. Badaki Jesusek senarrekin ez duela asmatu, bost senar izan dituela eta oraingoa ere ez dela senarra.

- Baina, gurekin alderatuz gero, Jesusek egoera agertu, baina ez du epairik egiten, ez du alboratzen, ez du inor baztertzen.
- Emakumearekin izandako elkarriketa Jesusen agerpena patxadatsua adierazten digu. Hasiera batean, bidaiari bat besterik ez da; jarraian, ustekabeko gizon bat; beranduago, profetaren bat eta, azkenik, Mesias.
- Fedearen bilakaerak bide berbera egiten du hasierakoa ikasleekin, gaurko emakume samariarrarekin eta gurekin ere. Jesus nor den agertzeko ez du inongo presarik.

2.- UR HORTATIK EDAN

- Bizitzako eguneroko martxan, kasi jabetu gabe, guregan desilusia gailendu daiteke. Ez dago zer eginik, etsita bizi gara, badirudi gure ahaleginak alferrik direla.
- Etsipen gaiztoa eguneroko bizitzako zirrikitutik sartzen zaigu eta hortxe gelditzen da.
- Baina Jesusek eskaintzen duen begirada da gaurko ebanjelioak eskaintzen diguna: epairik gabe, askea, askatzen duena. Ur hori da Jesusek eskaini eta, nahi duenari, ematen diona oparo, gure egarria asetzen duena.
- Guk, Jesu Kristoren jarraitzaile apalok, "Jainkoaren dohain zen den eta edatekoa nor eskatzen" digun jakin badakigu. Eta aitortzen dugu gugana ur bila, aterpe bila, salbamen eskaintza egitera etorri dena Jainkoaren Semea dela, Nazareteko Jesus.
- Jesusek ase dezake gizakion bilaketa sakonena. Ez da inor kanpoan geratuko, santuak, nahiz bekatoriak. Haur eta nerabe, nahiz adinekoak aurkituko dute Jesusengan euren atsedena, gizaki oroko behar duen bihotza eta samurtasuna.
- Ezagutzea ez baita liburuz ikasitakoa bizitzara eramatea soilik. Jesus ezagutzea berarekin topo egitea da, erabateko topaketa horrek nire eguneroko bizitzan eragina izatea, nire

harremanetan bera izan dadila iparrorratza, nire erabakien bereizmenerako bultzada.

- Jakoben putzuak irauten du; Nablusen kokatua dago, Zisjordanian. Ez duzu, edonola, hain urruti joan beharrik. Ziurrenik zure bizitza ase dezakeen Jesusen ur garbi eta askatzailea aurkituko duzu nonahi.

Jainkoaren herriaren otoitza

Basamortuan otoitzari emana bizi izan zen Jesus gure Jaunaren ereduari jarraituz, egiogun otoitz guk ere aspergabe Jainkoari:

Erantzuna: Kyrie, eleison!

- Fededun guztiak, Garizumako penitentzia eta ekinaldien bidez, beren erruetatik garbituak eta kristau bizitzan sendotuak izan daitezela. Egigun otoitz. R̃.
- Herri guztiek iris dezatela beharrezko bakea baretasuna eta ongizatea, era horretan zeruko ondasunak errazago bila ditzatela. Egigun otoitz. R̃.
- Jaunak eman diezaiela, tentatuak edo minduak direnei indarra, bekatariei bihotz-berritzeko gogoia eta triste eta atsekabetuta daudenei barne-poza. Egigun otoitz. R̃.
- Jaunak bihotz-berritzeko egiazko gogoia gudan sorraraz dezala, pazko-sakramentuak ospatzeko behar bezala presta gaitezen. Egigun otoitz. R̃.

Aita errukiorra, Zuk ez dituzu zeure seme-alabak sekula eskutik uzten, baizik eta Zure izenaren aintza agertzen diezu; entzun gure otoitzak eta egizu, Zure erakutsiak haurren xalotasunez onartu eta egiazko bihotz-berritzearen fruituak eman ditzagula. Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez. *R*. Amen.

Prefazioa

Garizumako III. igandeak prefazio berezia du A urtean, Meza liburuko 178. orrialdean.

Oparigaien gaineko otoitza

Jaun errukitsua, sakrifizio honek irits diezagula,
zure barkamena eskatzen ari garenoi,
geure senideei barkatzen jakiteko grazia.
Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez. *R*. Amen.

Jaunartze-ondorengo otoitza

Betiko salbamenaren agiria da, Jauna,
lur honetan jadanik,
hartu dugun zerutar ogia;
egizu, orain sakramentuz ospatu duguna
egintzetan bete dezagula.
Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez. *R*. Amen.

Herriaren gaineko otoitza eta bedeinkapena

Jauna zuekin. ✠. Eta zure espirituarekin.

Makur zaitezte, Jaunaren bedeinkapena hartzeko.

(Eskuak herriaren gain zabalik bedeinkapena esango du:)

Gida ezazu, Jauna, zeure fededunon bihotza
eta eman errukitsu zeure zerbitzarioi grazia hau:
Zuganako eta lagun hurkoaganako maitasunean iraunez,
zure aginduak oso-osorik betetzea.

Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez. ✠. Amen.

Bedeinka zaitzatela Jainko ahalguztidunak:
Aitak, eta Semeak, + eta Espiritu Santuak. ✠. Amen.

Zoazte Jaunaren bakean. ✠. Eskerrak Jainkoari.

Herriaren gaineko otoitzaren ordezt, erabil daiteke Bedeinkapen Nagusia (Ikus Liburuxka honetan 4. or.).

Martxoaren 15ean
GARIZUMAKO IV. IGANDEA

Gure Elizbarrutien misioak

Agurra

Bihotz-berritzera dei egiten digun Jesu Kristoren grazia eta maitasuna zuekin.

Sarrerako oharpena

Garizumako laugarren igande honi «laetare» igandea deitu izan zaio: alaitasunaren igandea, gertu dagoelako jada Pazko jaia. Otoitz sutsuagoa egiteko deia egiten zaigu: Jesusen eginkizuna da eta, beraz, bere jarraitzaileona ere bai, gizaki guztiei era beteagoan bizitzeko aukera aurkeztea; hitzez baino gehiago, bizi dutenaren testigantza eta salbamena gertarazten duten ezaugarrien bidez.

San Joseren festaburua bihar ospatuko badugu ere, Elizbarrutien misioetarako otoitza eta diru-bilketa gaur dugu. Misiolariak bidaltzeko indarrak ahuldu bazaizkie ere, gure elizbarrutiek ezin dute inolaz ere galdu elizan misiolari-izaera. Gure eskuzabalez laguntzeko aukera izango dugu.

Damu-otoitza

Jesu Kristo, zuzena denak, Aitarekin adiskidetzen gaitu. Ager dezagun gure bekatua eta damu-jarrera Jaunaren mahaira gerturatzeko.

- Jesus Jauna, onginali hutsez sal**bat**zen gaituzuna: erruki, Jauna.
- Jesus Jauna, zure graziaz aber**asten** gaituzuna: Kristo, erruki.
- Jesus Jauna, gurutzean Jainkoaren maitasun neurrigabea era**kutsi** diguzuna: Erruki, Jauna.

Erruki dakigula Jainko guztiz ahaltsua, eta, gure bekatuak barkaturik, eraman gaitzala betiko bizira. *R̃x.* Amen.

Otoitza

Oi Jainko, zure Hitzaren bidez
miragarriro adiskidetu zenituen gizon-emakumeak Zeurekin;
egizu, kristau-herria, maitasunean bero eta sinesmenean alai,
presta dadila hurbiltzen ari diren pazko-jaietarako.
Zure Seme Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez,
Zurekin eta Espiritu Santuarekin batean
Jainko eta errege bizi baita gizaldi eta gizaldietan. *R̃x.* Amen.

Hitzaren liturgiari oharpena

Argiaren seme-alaba bezala ibiltzea da kristauei eta gogo oneko gizon-emakume guztiei dagokiena. Horretarako, beharrezkoa da begiekin bakarrik ez, baizik eta bihotzarekin ere begiratzen ikastea. Gaurko irakurgaiek argia emateko fedeak duen indarra azpimarratzen dute.

Lehenengo irakurgaia (*1 Sm 16, 1b. 6-7. 10-13a*)

Samuel lehenengo liburutik

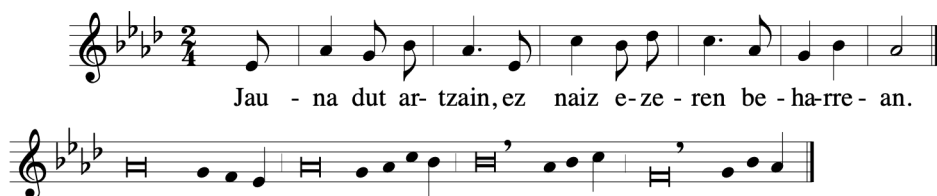
Egun haietan, Jaunak esan zion Samueli: «Bete adarra olioiz eta zoaz. Betleemgo Jeserengana bidaltzen zaitut, haren semeen artean begiz jo baitut nire errege izango dena».

Iritsi zenean, Samuelek Eliab ikusi eta esan zuen bere baitan: «Zalantzarik gabe, aurrean du Jaunak bere gantzutua». Baina Jaunak esan zion Samueli: «Ez begiratu horren itxurari eta luzerari, alde batera utzia dut eta. Jainkoak ez dio begiratzen gizakiek begiratzen diotenari, gizakiek itxurari begiratzen baitiote; Jainkoak, berriz, bihotzari».

Jesek bere zazpi semeak eraman zituen Samuelen aurrera; baina Samuelek esan zion: «Jaunak ez du horietatik inor aukeratu». Orduan, Samuelek galdetu zion Jeseri: «Hauek al dituzu seme guztiak?» Hark erantzun: «Txikiena gelditzen da; artzain dabil». Samuelek esan zion Jeseri: «Agindu ekartzeko; ez gara jaten hasiko, hura etorri arte». Ekarrarazi zuen, beraz, mutila: ile-gorria zen, begi-ederra, itxura bikainekoa. Jaunak esan zion Samueli: «Jaiki eta gantzu ezazu; horixe da».

Hartu zuen, bada, Samuelek olio-adarra eta gantzutu egin zuen bere anaien aurrean. Egun hartan Jaunaren espiritua Davidengan sartu zen eta haren jabe izan zen aurrerantzean.

Erantzun-salmoa (Sal 23 [22] 1-3. 4. 5. 6)

℣. Jauna dut artzain, ez naiz ezeren beharrean;
larre gurietan etzanarazten nau,
ur-bazter lasaira eramaten ‘
eta indarrak dizkit berritzen;
bide segurutik narama, ‘
bere izenari ohore eginez. ℟.

℣. Ibar beltz ilunean banabil ere,
ez naiz gaitzaren beldur,
Zu nirekin baitzaude;
zure artzain-makilak lasaitzen nau. ℟.

℣. Mahaia atontzen **didazu**
etsaien **begi**-bistan;
olioz gantzutzen didazu **burua**,
gainezka dut **edontzia**. ℟.

℣. Zoriona eta maitasuna di**tut** lagun,
bizitzako egun **guztietan**,
eta Jaunaren etxean **biziko** naiz
amaigabeko **egunetan**. ℟.

Bigarren irakurgaia (Ef 5, 8-14)

San Paulo Apostoluak Efesoarrei egindako gutunetik

Senideok: Garai batean ilunpe zineten; orain, berriz, argi zarete Jaunari esker. Zabiltzate, beraz, argiaren seme-alabei dagokienez; on izatea, zuzentasuna eta egia dira argiaren fruituak. Aztertu zer zaion Jaunari atsegin eta ez parte hartu ilunpean bizi direnen egintza hutsaletan; sala itzazue baizik, lotsagarria baita horiek ezkutuan egiten dutena aipatzea ere. Baina argiak salatzen duen guztia agerian gelditzen da, eta agerian gelditzen dena argi bihurtzen da.

Horregatik esan ohi da: «Esna zaitez, lo zauden hori, jaiki hilen artetik, eta Kristok argituko zaitu».

Ebanjelio-aurreko gorapena (lk. Jn 8, 12)

℣. Ni naiz munduaren argia, dio Jaunak;
Niri jarraitzen didanak izango du bizirako argia. ℟.

Ebanjelioa (*Jn* 9, 1-41 edota, laburrago *Jn* 9, 1. 6-9. 13-17. 34-38)

Homiliarako argibideak

0.- NORK EGIN ZUEN BEKATU?

- Bibliako testu askotan agertzen den pentsamoldearen arabera, ongizatea eta zorigaitza jokabide moral on edo txar baten ondorio ziren, hurrenez hurren.
- Jesusen ikasleek halaxe pentsatzen zuten. Hortik dator gaurko ebanjelioko Jesusi zuzendutako galdera.
- Jaiotzatik itsu zen gizon haren aitzakiatik ikusiko dugu gaurko ebanjelioan askotan ez direla begia itsu daudenak, bihotza baizik. Ez dela halako arazoa itsumena, itsukeria baizik: gauzak begiz ikusi arren, bihotzez ikusteko gaitasuna galtzen denean. Gizatasunez eta samurtasunez behartsuen beharrak ikusteko gai ez garenean.
- Bekatua zen orduan eta hainbat fededun kristauentzat munduko arazoak eragozteko aitzakia. Osasunean, nahiz giza ongizateak zerbaitek talka egiten duenean, gaixotasunak etxeko atea jotzen duenean nork egin ote zuen bekatu galdetzen diogu geure baitari.
- Mekanismo ximpleegia da Jainkoaren gure zintzotasuna txalotzen duela eta gure gaiztakeria zigortzen. Jainkoak gure onginahia nahi du, gu ondo bititzea. Baina, hori bai: mahaia jartzen denean ahalik eta gehien sar daitezela otordura.

1.- SENDATZEA, JAINKOAREN NAHIAREN EZAUGARRIA

- Ebanjelioan agertzen diren mirari eta sendatze guztiak adierazi nahi dute Jainkoaren nahia zein den. Eta aldrebes, norbait sufritzen ari bada edo norbait sufriarazten ari bagara, jakin dezagula ez dela hori Jainkoak nahi duena, ez dela hori Jaunaren borondatea.
- Jaiotzatik itsu zen gizonaren sendaketa Juanek Jainkoaren maitasunaren keinu bezala adierazi nahi du. Baina, era berean, fariseuk jartzen dituzten trabak larunbata zelaren aitzakiarekin, Jesusen bidez Jaunaren graziari atea ixten diote.
- Gizartean, nahiz kristau elkartean fariseu berriak sortzen dira egun ere. Larunbata dela eta ez dela atsedeen-eguna errespetatzen, “gizon hori ez datorrela Jainkoagandik”, Jesusen ezaugarriak ez direla zuzenak. Beraiek dira epaitzen dutenak, beraiek dira Jainkoaren ahots bakarra.
- Begien aurrean gertatutako sendaketa ikusi arren, ez dira gai Jainkoaren nahiaren ezaugarria ikusteko gai. 135. Salmoak dioen moduan: “ahoa bai, eta hitzik ez dute; begiak bai, eta ikusten ez; belarriak bai, eta ez dute entzuten”.

2.- NI NAIZ MUNDUAREN ARGIA

- Itsuaren gurasoek ez zekiten nor zen euren semeaiki begiak nork ireki zizkion. Gainera, gurasoak juduen beldur ziren Jesusek traba egiten zielako, larunbata dantzan jarri zuelako, aske jokatzeko zuelako, gizakia arau moral guztien gainetik jartzen zuelako.
- Juduek itsu izanari egiten dioen galdeketa euren temetuta daudela besterik ez du adierazten, itsuak bista berreskuratu duela, baina beraiek oraindik itsu jarraitzen dutela. Juduen amorru eta irainak Jesusen salbamen asmoarekin topo egiten dute. Beraiek dira bekatuarekin temetuta jarraitzen dutenak.

- Gaurko ebanjelioaren asmoa Jesus munduko argia dela adieraztea da. Gaur itsuak, bere jaiotzako iluntasunaren argitxoa ireki eta biztu du Jesusek. Guri, gure itsutasun edota itsukeria handi, nahiz txikietan argi egiten digu eta bidea erakusten.
- Horixe da Bazko Gaubeilan egingo dugun bidea, eliz ataritik hasi eta aldareruntz egingo dugu bidaia hiru aldiz ozen abestuz: "Kristoren argia!".
- Eta berriro, ustekabeen eta Jainkoaren eguneroko opari moduan, Jesus munduaren argia dela erakutsiko zaigu. Jainkoaren eguneroko eskaintza hor dago. Guk itsu jarraitu nahi badugu gure itsukerian tematuz, Jesusen eskutik datorkigun salbamenari atea itxiko diogu.

Jainkoaren herriaren otoitza

Senideok, egin diezaiogun otoitz Jaunari, ez baitu nahi bekatariaren heriotza, bihotz-berritu eta bizi dadila baizik, eta eska diezaiogun izan dezala errukia bere herri damutuarekin:

*Erantzuna: **Kyrie, eleison!***

Ky-ri-e, Ky-ri-e, e-lei-son! Ky-ri-e, Ky-ri-e, e-lei-son!

- Jaunak sendo ditzala Garizumaldi honetan adiskidetzearen sakramentua hartzeko prestatzen direnak eta beraien erruen egiazko damua iristen lagun diezaiela. Egigun otoitz. ✠.
- Jaunak fedegabeen adimena eta bihotza zabal ditzala egia ezagutzera irits daitezen, beraien bihotzak amesten duen egiazko atsedena iritsi dezaten. Egigun otoitz. ✠.

—Elizbarrutiko misioen alde: lurralde behartsuetan gu guztion izenean Jesusen berri ona zabaltzen ari diren gure misioen alde, hemendik haiei laguntzeko ahalegina egiten dugunon alde. Misiolaritza Elizaren jarrera ezinbestekoa dela jabetu gaitezen. Egigun otoitz. R/.

—Garizumako bidean aurrera eginez bihotz-berrituak eta argituak irits gaitzela gertu ditugun Pazko jaietara. Egigun otoitz. R̃.

Errukian aberatsa zaren Jainkoa, barkamen besarkadaz onartzen dituzu damaturik zugana itzultzen direnak; entzun gure otoitzak eta gure bekatuak barkaturik jantzi gaitzazu ezta-soinekoz, pazko-otorduan parte hartu ahal izan dezagun. Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez. R̃. Amen.

Prefazioa

Garizumako IV. igandeak prefazio berezia du A urtean, Meza liburuko 188. orrialdean.

Oparigaien gaineko otoitza

Pozik eskaintzen dizugu, Jauna, betiko sendabide den oparia, eta apalki eskatzen:

ospa dezagula begirunez eta eskaini munduaren salbamenerako.

Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez. R̃. Amen.

Jaunartze-ondorengo otoitza

Oi Jainko, Zuk argitzen dituzu
mundu honetara etorri diren gizon-emakume guztiak;
argitu gure bihotza zeure graziaren distiraz,
Zuri atsegin zaizuna erabil dezagun beti gogoan
eta Zu benetan maita zaitzagun.
Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez. *℟*. Amen.

Herriaren gaineko otoitza eta bedeinkapena

Jauna zuekin. *℟*. Eta zure espirituarekin.

Makur zaitezte, Jaunaren bedeinkapena hartzeko.

(Eskuak herriaren gain zabalik bedeinkapena esango du:)

Zaindu itzazu, Jauna, zure laguntza eske dituzunok,
indartu ahulak eta argitu beti zeure argiaz
herio-ilunpean dabiltzanak,
gaitz guztietatik bihotz onez aterata,
ondasun gorenak eskura ditzaten.
Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez. *℟*. Amen.

Bedeinka zaitzatela Jainko ahalguztidunak:
Aitak, eta Semeak, + eta Espiritu Santuak. *℟*. Amen.

Zoazte Jaunaren bakean. *℟*. Eskerrak Jainkoari.

Herriaren gaineko otoitzaren ordezt, erabil daiteke Bedeinkapen Nagusia (Ikus Liburuxka honetan 4. or.).

Martxoaren 22
GARIZUMAKO V. IGANDEA

Agurra

Bihotz-berritzera dei egiten digun Jesu Kristoren grazia eta maitasuna zuekin.

Sarrerako oharpena

Garizumako azken igandea dugu gaurkoa, datorren igandean hasiko baitugu, Erramuekin, gure fedearen ASTE NAGUSIA. Jesus, Jerusalemera gerturatzen ari da eta berarekin darama Eliza osoa, historiaren une erabakigarria: bera da Jainkoaren Semea, bizia ematera mundura etortzekoa zena.

Goazen gu ere Jesusekin. Elkar onartuz, inor gaitzetsi gabe, denean maitasuna eta bihotz ona agertuz.

Damu-otoitza

Gure fedearen misterioa ospatzera bildu gara. Eska dezagun lehenik barkamena eta onar dezagun Jainkoaren erruki berritzailea.

- Jesus Jauna, gure sufrimenduetan samintzen **za**ren Senidea: erruki, Jauna.
- Jesus Jauna, gu biziaraziz goretsia **za****ren** Jainko-Semea: Kristo, erruki.
- Jesus Jauna, gu heriotzatik ateratzen gaituzun Piztu**er**a eta Bizia: Erruki, Jauna.

Erruki dakigula Jainko guztiz ahaltsua, eta, gure bekatuak barkaturik, eraman gaitzala betiko bizira.

Otoitza

Jainko gure Jauna, zure Semeak
bere bizia emateraino maite izan zuen mundua;
egizu, guk ere maitasun bera izan dezagula beti.
Zure Seme Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez,
Zurekin eta Espiritu Santuarekin batean
Jainko eta errege bizi baita gizaldi eta gizaldietan.

Hitzaren liturgiari oharpena

Behar dugu hitz kontsologarriak entzutea. Sarritan mugatuak, eroriak, tristetuak, hondoratuak senti gaitezke... eta behar dugu entzutea «Ni naiz piztuera eta bizia», «nire espiritua emango dizuet eta biziko zarete». Gaurko irakurgaiak, laguntza eta bultzada ditugu fede bidean.

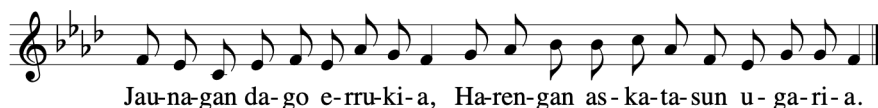
Lehenengo irakurgaia (Ez 37, 12-14)

Ezekielen Profezia liburutik

Honela mintzo da Jainko Jauna: «Nik irekiko ditut zuen hilobiak, ateraraziko zaituztet zeuen hilobietatik, ene herri, eta Israelgo lurraldera eramango.

Eta zuen hilobiak ireki eta horietatik ateraraziko zaituztedanean, ene herri, orduan jakingo duzue Ni naizela Jauna. Neure espiritua ezarriko dut zuengan, eta biziberrituko zarete. Zeuen lurraldean ezarriko zaituztet, eta jakingo duzue, Nik, Jaun honek, esandakoa bete egiten dudala». Hala dio Jainko Jaunak.

Erantzun-salmoa (Sal 126 [125], 1-2b. 2c-3. 4-5. 6)

- Ț. Barren-barrendik dei egiten dizut, Jauna;
 entzun, Jauna, nire mintzoa!
 Beude erne zure belarriak
 nire erregu-oihura. Ț.
- Ț. Erruak kontuan badituzu, Jauna,
 nork iraun zutik, ene Jauna?
 Baina Zuri barkamena dagokizu,
 Zuganako begirunean bizi gaitezen. Ț.
- Ț. Jaunaren zain nago, zain dago nire barrena,
 haren hitza dut itxaro;
 nire barrena Jaunaren irrikaz dago,
 gauzaina egunsentiaren irrikaz baino gehiago. Ț.
- Ț. Gauzainak egunsentia bezala, ‘
 itxaron beza Israelek launagan,
 Jaunarena baita maitasuna, ‘
 harena askapen betea.
 Hark askatuko du Israel
 bere erru guztietatik. Ț.

Bigarren irakurgaia (*Erm 8, 8-11*)

San Paulo Apostoluak Erromatarrei egindako gutunetik

Senideok: Grina txarren menpean bizi direnak ezin izan gogoko Jainkoari. Zuek, ordea, ez zarete grina txarren menpean bizi, Espirituaren menpean baizik, Jainkoaren Espiritua zuengan bizi baita.

Norbaitek Kristoren Espiritua ez badu, hori ez da Kristorena. Kristo zuengan baldin badago, berriz, gorputza bekatuagatik hilik egon arren, espirituak badu bizia Jainkoaren salbamen-indarrari esker. Jesus hilen artetik piztu zuen Jainkoaren Espiritua zuengan bizi bada, Kristo hilen artetik piztu zuenak berak biziaraziko du zuen gorputz hilkorra ere, zuengan bizi den Espirituaren bitartez.

Ebanjelio-aurreko gorapena (Jn 11, 25a. 26)

✠. Ni naiz piztuera eta bizia, dio Jaunak;
Nigan sinesten duena ez da betiko hilko. ✠.

Ebanjelioa (Jn 11, 1-45 edota, laburrago Jn 11, 3-7. 17. 20-27. 33b-45)

Homiliarako argibideak

0.- JESUSEK NEGARRARI EMAN ZION

- Gaurko ebanjelioan Jesus hunkitu egiten da bere lagun Lazaroren hilobiaren aurrean, eta hirutan negar egiten du Maria eta Marta ahizpekin batera.
- Negarrari emateko gai den Jainkoak gurekiko duen hurbiltasunak zirrara sortzen du fededunongan. Ez da gure Jainkoa guri bizkarra emanda bizi.
- Lazaroren lagunaren aurrean isuritako malkoek Jainkoak gizateriarekin duen erabateko identifikazioa erakusten digute. Eta honek ez du zalantzarik. Jainkoa gurekin dago, gure neke eta saminekin bat egiten du.

- Baina, gaurko ebanjelioak badu fededunon aldarriaren zutabe bat. Gaurko ebanjelioan Jesusek argi eta garbi adierazten diguna: ez garela mundu honetara mugatuak, hemen ez dela dena amaitzen, jarraituko dugula zero handian, Jesus dela guretzat piztuera eta bizia.
- Ebanjelio honek eta beste pasarte batzuk erakusten digute Jesus Betanian oso etxekoa zela, Lazaro adiskide hurbila zela.
- Maite gaituen Jauna gure bizitzako adiskide hurbila da eta, Lazarori ematen dioen bizitza bere emango zaigu.

1.- NI NAIZ PIZTUERA ETA BIZIA

- Gaurko ebanjelioaren oinarrian Jesusen gizatasuna agertzen da eta, hunkitzen den Jainkoak, hunkitzen gaitu gu ere.
- Baina ez da Jainkoa gure saminarekin bat egiten duen Jauna bakarrik. Jainkoak gurekiko eta, batik bat, behartsu eta sufritzen dutenekin duen enpatiak erakusten digu ez dela guregandik aldentu den jainko horietako bat.
- Jainkoaren giza sintonia honetaz gain bere etxeko ateak parez-pare irekitzen digu. Zeruko ateak zabalik ditugu, pasa besterik ez dugu, inor ez du kanpoan geratzea nahi. Hori bai, ez gara sartuko barrura bultzaka. Jainkoak aske nahi gaitu, bere gonbitea libre onartzeko prest.
- Eta gonbidapen hau zehazten duten hitzak Jesusenak dira. Behin eta berriro esango digu: “Ni naiz piztuera eta bizia”. Ez da gure Jainkoa “hildakoen Jainkoa, biziena baizik” -esango du Jesusek Mateoren ebanjelioan (ik. Mt 22, 32).

2.- PAZKOAREN INDARRA BADATOR

- Eta Garizumako bidea amaitzen goazenez, Jesusen Pazkoa ospatzeko prest jarri gaitzen. Gaur zortzi Jerusalemgo atea igaroko dugu Jesusekin batera. Pazkoaren indarra badator.

- Heriotzara eramango duen Pazkoaren atarian Jesusek gure fedearen oinarria aldarrikatzeko indarra aterako du guri gogoratuz: "Ni naiz piztuera eta bizia".
- Eguneroko bizitzan ditugun zailtasun eta korapiloak onartuz, zoritxarreko iragarleak gure inguruan ibili arren, Jesusek biziak heriotza gaindituko duela adieraziko digu. Gaur Betanian, lagunarekin antzera.
- Lazaroren piztuera Jesu Kristoren piztueraren ataria da. Jesusek Betanian egindako opari bera egingo digu guri, egin die gure aurrekoei, lurak eta zeruaren artean bidea ireki digu. Jesu Kristok Jauna Biziaren aldeko laguna dela adierazten digu. Hemengo bizia eta hangoa.
- Hemengoa hangoaren antzeko izatea da gure ahalegina, hangoa hona hurbilduz, promesa egunera ekarriz.
- Halakoxea da Jauna: bizitzarekin lotu zaigun Jauna, samurtasun eta adiskidetasunaren Jainkoa, biziaren Jainkoa.
- Eta, tarteka, zalantzak gure konfiantzaren atea jotzen duenean, gogora dezagun Jainko Jaunak Ezeieli emandako hitza: "Nik, Jaun honek, esandako bete egiten dudala".
- Hauxe da Pazkoaren ataria.

Jainkoaren herriaren otoitza

Egigun otoitiz, senide maiteok, eta eska dezagun Jaunaren errukia, bere herriarekiko onginahiz beterik gure eskariak entzun ditzan:

Erantzuna: **Kyrie, eleison!**

- Bere herria biziarazteko bere burua heriotzara eman zuen munduaren Salbatzaileak, Eliza gaitz guztitik libra dezala. Egigun otoitz. *R̃*.
- Gurutztatu zutenen alde gurutzean otoitz egin zuen munduaren Salbatzaileak, bekatarien alde Aitaren aurrean bitarteko egin dezala. Egigun otoitz. *R̃*.
- Gurutzean sufrimendua eta ezina pairatu zituen munduaren Salbatzaileak, sufritzen duten guztiekin erruki izanez indarra eta laguntza eman diezaiela bere minetan. Egigun otoitz. *R̃*.
- Egun hauetan Jesusen Gurutze-bidea gurtu eta oroitzeko prestatzen garenok, munduaren Salbatzaileak bere piztueraren garrez indarberri gaitzala. Egigun otoitz. *R̃*.

Kristogan mundua berritu nahi duzun Aita, ikus gure ezinak eta Zure Semea mundua salbatzera bidali zenuenez, eta ez kondenatzera, entzun gure otoitzak eta sorrarazi gure bihotzetan bizi-gogoa eta alaitasuna. Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez. *R̃*. Amen.

Prefazioa

Garizumako V. igandeak prefazio berezia du A urtean, Meza liburuko 198. orrialdean.

Oparigaien gainerako otoitza

Entzun iezaguzu, Jainko ahalguztiduna, eta egizu,
sakrifizio honek garbi gaitzala
kristau-sinesmenaz argitu gaituzunok.
Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez. *R̃*. Amen.

Jaunartze-ondorengo otoitza

Jainko ahalguztiduna, egizu,
orain Kristoren Gorputz Odolekin bat egin dugunez gero,
haren gorputzeko atal izan gaitezela beti.
Errege bizi baita gizaldi eta gizaldietan.

Herriaren gaineko otoitza eta bedeinkapena

Jauna zuekin. ✠. Eta zure espirituarekin.
Makur zaitezte, Jaunaren bedeinkapena hartzeko.
(Eskuak herriaren gain zabalik bedeinkapena esango du:)

Bedeinka ezazu, Jauna,
zure errukia itxaro duen zeure herria,
eta emaiozu bihotz zabalez Zuk argiturik eskatzen duena.
Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez. ✠. Amen.

Bedeinka zaitzatela Jainko ahalguztidunak:
Aitak, eta Semeak, + eta Espiritu Santuak. ✠. Amen.

Zoazte Jaunaren bakean. ✠. Eskerrak Jainkoari.

Herriaren gaineko otoitzaren ordezt, erabil daiteke Bedeinkapen Nagusia (Ikus Liburuxka honetan 4. or.).

Martxoaren 29
JAUNAREN NEKALDIKO ERRAMU IGANDEA

Agurra

Aitaren eta Semearen, eta Espiritu Santuaren izenean. ✠. Amen.

Jauna zuekin. ✠. Eta zure espirituarekin.

Sarrerako oharpena (*Batzarburuak berak*)

Senide maiteok: Garizumako aldi honetan bihotza prestatzen aritu gara penitentziaz eta maitasun-egintzez. Hurbil dugu Pazko-jaia. Jaunaren pazko-misterioari, hau da, haren nekaldiaren eta piztueraren misterioari, Eliza osoarekin bat eginik hasiera emateko ospakizuna egitera bildu gara gaur. Misterio hori betetzeko sartu zen Jauna Jerusalemgo hiri santuan. Ospa dezagun, beraz, fedez eta maitasunez, gu salbatzeko egin zuen sarrera horren oroitzapena, eta jarrai diezaiogun geure Jaunari, grazia lagun dugula haren gurutzean bat eginda, haren piztueran eta bizian ere bat egin dezagun.

Bedeinkapen otoitza

Ondoren eskuak bildurik otoitz hauetako bat egingo du.

Jainko ahalguztidun betierekoa,
bedeinka itzazu + erramu-adar hauek;
eta egizu, Kristo Erregeari
goraka eta kantari jarraitzen diogunok,
haren bidez betiko Jerusalemara heldu gaitzela.
Errege bizi baita gizaldi eta gizaldietan. ✠. Amen.

Edota:

Oi Jainko, indar ezazu Zugan uste on dutenen fedea
eta entzun bihotz onez gure otoitzak:
gaur Kristo garailea erramu-adarrekin goraipatzen dugunok,
berarekin bat eginik, egintza onen fruituak eman ditzagun.
Errege bizi baita gizaldi eta gizaldietan. *Rx*. Amen.

Ondoren (intsentsua erabiltzen bada liburua lurrinduz) Ebanjelioa hots egingo du.

Ebanjelioa

+ Jesu Kristoren Ebanjelioa San Mateoren liburutik (21, 1-11)

Jerusalemera hurbildu zirenean, Oliamendi ondoko Betfage herrixkara iritsirik, bi ikasle bidali zituen Jesusek, esanez: «Zoazte aurreko herrixka horretara; berehala asteme bat aurkituko duzue lotua, eta astakumea harekin; askatu eta ekarri Niri. Eta inork ezer esaten badizue, erantzun: “Jaunak behar ditu, baina berehala itzuliko ditu”».

Hori gertatu zen Jainkoak profetaren bidez esana bete zedin: «Esan Sion hiriari: “Hara, badatorkizu zeure erregea, apal eta asteme baten gainean, zamari baten kumearen gainean”».

Joan ziren, bada, ikasleak eta Jesusek agindu bezala egin zuten; ekarri zituzten astoa eta astakumea, eta beren jantziak bizkarrean ezarri zizkieten, eta Jesus gainean eseri zen. Jende askok bere jantziak zabaldu zizkion bidean; beste batzuek, berriz, zuhaitzei adarrak moztu eta bidean hedatzen zituzten. Aurretik eta ondotik zihoan jendeak hau zioen oihuka: «Hosanna Daviden semeari! Bedeinkatua Jaunaren izenean datorrena! Hosanna Goi-goikoari!»

Jesus Jerusalemen sartu zenean, hiri osoak, harriturik, galdetzen zuen: «Nor dugu hau?» Jendeak erantzuten zuen: «Hau Jesus profeta da, Galileako Nazaretekoa».

Prozesioa

Ohargileak prozesiorako gonbidapena egin dezake hitz hauekin:

Erramu-adarrak eskuetan ditugula, Jesus goretsi zuen jendearen antzera, lagun diezaiogun guk ere Jaunari, pozez kantari.

Damu-otoitza

Prozesiorik eta Sarrera Nagusirik egin ez denean bakarrik. Herria agurtu eta Damu-otoitza egingo da, eta ondoren kolekta-otoitza.

«Pazko festaburua baino sei egun lehenago, Jauna Jerusalem sartzean, bidera atera zitzaizkion haurtxoak, palmadarrak eskuetan zituztela eta pozez oihuka: Hosanna zeru goienetan! Bedeinkatua Zu, erruki handiz gugana zatozen Hori!».

Jo dezagun guk ere Jaunarengana, eta eska diezaiogun Bere errukiz berri gaitzala Aste Santuaren hasiera honetan.

- Jesus Jauna, bekaturik izan ez arren geure bekatuen zama **hartu** zenuena: erruki, Jauna.
- Jesus Jauna, gure bekatuen barkamenarako gurutzean odola **isuri** zenuena: Kristo, erruki.
- Jesus Jauna, hilen artetik piztuz heriotza **garaitu** zenuena: Erruki, Jauna.

Erruki dakigula Jainko guztiz ahaltsua, eta, gure bekatuak barkaturik, eraman gaitzala betiko bizira. **R̄. Amen.**

Otoitza

Aldarera iritsi eta agurtu ondoren, jarlekura joango da eta otoitza esango du:

Jainko ahalguztidun betierekoa,
gizon-emakume guztiei apaltasun-bidea erakusteko,
gure Salbatzailea, giza haragia harturik,
gurutzean hiltzea nahi izan zenuen;
egizu, arren, har ditzagula gogoan
haren nekaldiko irakaspenak,
haren piztueran parte izan dezagun.
Zurekin eta Espiritu Santuarekin batean
Jainko eta errege bizi baita gizaldi eta gizaldietan. *R.* Amen.

Hitzaren liturgiari oharpena

Bizia ematen dakien Jainkoaren irakaspenak gure itxaropena arnasberritzen du. Beheratzen dakiena gertatuko da gizadiaren altxagarri eta heriotzatik piztuerara igarotzeko bide. Bera hitzak sendotzen gaitu.

Lehenengo irakurgaia (*Is 50, 4-7*)

Isaias profetaren liburutik

Jainko Jaunak hitz egiteko trebatu nau, bihotz-eroriei adore-hitza esateko.

Goizero dit belarria ernearazten, ikasle onak bezala entzun dezadan. Jainko Jaunak belarria ireki dit, eta nik ez diot aurka egin, ez atzera jo.

Bizkarra eskaini nien jotzen nindutenei, masailak, bizarretik tiraka ari zitzaizkidanei. Ez nien aurpegia saihestu irainei eta listuei.

Jauna dut laguntzaile; horregatik, ez naiz kikildu; horregatik gogortu dut aurpegia, harkaitza bezala, bai baitakit ez naizela lotsagarri gertatuko.

Erantzun-salmoa (*Sal* 22 [21] 8-9. 17-18a. 19-20. 23-24)

- ✠ Ikusten nautenek burla egiten **di**date,
ezpainak okertuz, buruari **era**ginez:
«Jaunagana jo du, libra **de**zala!
Salba dezala, hainbeste maite **te** badu». R.
- ✠ Zakur-taldeak nau inguratzten,
gaizkile-multzoak erdian hartzen.
Esku-oinak zulatu diz**ki**date,
hezur guztiak zenbatu **di**tzaket. R.
- ✠ Nire jantziak banatzen **di**tuzte,
nire soinekoa zotz **eg**iten.
Baina Zu, Jauna, ez **egon** urrun!
Ene indar, zatoz laster ni laguntzera. R.
- ✠ Iragarriko diet zure izena neure senideei, '
goretsiko zaitut batzarraren **er**dian.
Goretsazue Jauna, begirune dio**zu**enok;
ospa ezazue, Jakobena ondorengo **gu**ztiok,
izan haren beldur, Israelen seme-**a**labok. R.

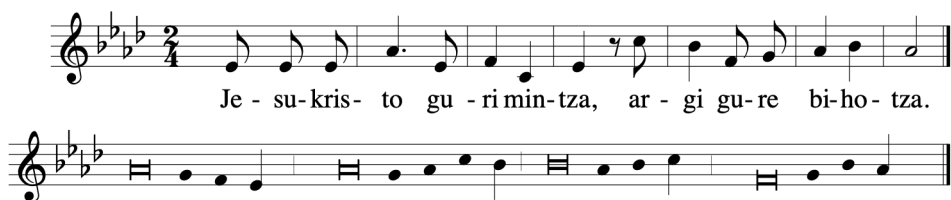
Bigarren irakurgaia (*F/p* 2, 6-11)

San Paulo Apostoluak Filipoarrei egindako gutunetik

Kristo Jesusek, Jainkoaren izaera bereko izanik, ez zion gogor eutsi Jainkozko bere mailari; bestela baizik, zegokion aintza utzi eta esklabo-izaera hartu zuen, gizakien antzeko eginez. Eta gizaki bezala agertuz, apaldu egin zuen bere burua, menpeko eginez heriotzaraino, gurutzean hiltzeraino.

Horregatik, denen gaintik goratu zuen Jainkoak eta izen guztietan bikainena eman zion, Jesusen izenaren omenez denen belaunak makur daitezen, zeruan, lurrean eta lurpean, eta mingain guztiek aitor dezaten Jesu Kristo dela Jauna, Jainko Aitaren aintzarako.

Ebanjelio-aurreko gorapena (Ik. Flp 2, 8-9)

Kristo gugatik menpeko egin zen heriottzaraino,
gurutzeko heriotzaraino.

Horregatik Jainkoak goratu egin zuen,
eta izen guztien gaineko izena eman zion. R̃.

Ebanjelioa (Mt 26, 14–27, 6 edota, laburrago Mt 27, 11-54)

Homiliarako argibideak

0.- GARAIPEN SARRERA JERUSALEMEN

- Jaunaren Nekaldiko Erramu igandearekin Aste Santuari hasiera ematen diogu. Gaurkoz bakarrik irakurriko ditugu bi ebanjelio. Biak Mateo ebanjelariarenak. Bien artean bost kapitulu besterik ez daude. Baina, bost kapitulu horietan ikusiko dugu zuzenean

hurrengo egunotan ospatuko dugu Jesusen Nekaldia, Heriotza eta Piztuera.

- Lehengo ebanjelioak Jesusek Jerusalemen egin zuen garaipen sarrerako kronika kontatzen digu. Jerusalemgo sarrera hura herriaren festa esanguratsu bezain sutsua izan zen. Herriak espero zuen Mesiasi ematen zioten ongi etorriaren jaia izan zen.
- Ez da antolatutako prozesio lerrokatu eta ofiziala. Bat-batean sortutako festan jantziak eta zuhaitz adarrez atondu zen bidea. Mesiasen zain zegoen herria. Baina, ziurrenik, ez zen astakumearen gainean sartu zen Jesusen irudia herri ofizialak espero zuena.
- Oraingoan ere haurrak eta jende xumea izango zuen han kantari eta Jaunaren izenean datorrenari ongi etorria emanaz. Daviden semea zen Mesiasi eta erregeei ematen zitzaaien titulua.
- Ustekabeko modu aparta horretan Jerusalemgo hirian sartzen den Mesiasak mesfidantza sortzen du erlijio ofizialean. Hare gehiago, Jesusen aurka marmarrean ibili direnei. Ezin ahaztu Jesus Hosanna artean sartzen ari den bitartean azpilanetan bere heriotza landuko dutela.
- Hauxe da gaurko ospakizunaren paradoxa, gizakion lotsa. Gure Biziaren Jaunari emango diogun ongi-etorria eta, era berean, gure trikimailuak heriotzara Jaun bera eramateko.

1.- JAUNAREN NEKALDIA ETA HERIOTZA

- Motza, oso motza geratuko litzateke gaurko Erramu Igandeko festa bigarren ebanjelioa irakurriko ez bagenuke. Bigarrena epaiketa bat da, zuzengabekeriaren epaiketa, Jesusen aurkako epaiketa.
- Horregatik, gure lotsarako, gure hauskortasun eta desleialtasunaren kronika deskribatzeko Jaunaren Nekaldia

aldarrikatu dugu, pausoz pauso, dagokien isiltasun tarteak eskainiz.

- Ez da gaur homilia luzea egiteko egun aproposena. Jaunaren Hitzari hitz egiten utzi behar zaio, gure kontraesanak begi bistan gera daitezen.
- Hauekin batera, eliz gizonen azpijoko miserablea ikusiko dugu eta Jaunaren isiltasuna hauen aurrean. Botere erlijioso nahiz politikoak nola eskuak garbitzen dituen Jesusen aurrean. Pedroren hiru ukapen mingarriak.
- Baina, gizakion miseriak erakutsi aurretik, Jesu Kristok "munduan ziren bereak maite izanik, azkeneraino maitatu zituen. Eta, afaltzen ari zirela" (IV. Eukaristi Otoitza) ogi hartu zuen eta guretzat eman zitzaigun. Berdin kaliza ardoz betea harturik.

2.- GARAIPENA ETA PORROTA

- Gezurra dirudi, baina hurrengo egunotan ospatuko ditugunak gure kristau fedearen oinarri bihurtu dira. Garaipenaren sarrera izan da gaurko festaren ataria. Eliz atarian hasi dugu ospakizuna eta kantu artean sartu gara elizara Hosanna artean.
- Halakoa zen festa giroa, kontrako eztarritik bezala trabatzen dela Jaunaren Nekaldia irakurtzea eta isiltasun handi horretan Jaunaren porrota entzutea.
- Arrazoia zuten itxuraz hau dena amets bat besterik ez zela esaten zutenak. Garaipen hura itxurazkoa besterik ez zen. Jesusen ametsa porrot handia izan da. Jainkoa gezurretan zebilen.
- Jesus Jerusalem astotxo baten gainean sartu zenean ondo asko adierazi zuen nolako zen Mesiasen bide apala. Guk bide honekin bat egin besterik ez dugu. Gaur hasten da Aste Santua.

Jainkoaren herriaren otoitza

Senideok: gurutzean Aitari otoitz egin zion Jesus Salbatzaileari eska diezaigun gure alde eta gizaki guztien alde:

Erantzuna: Kyrie, eleison!

- Gurutzean bere erasotzaileen alde otoitz egin zuen Jaunak, izan dezala erruki bekatu egin dutenentzat, eta adiskidetzearen bidetik eman diezaiela barkamena eta bakea. Egigun otoitz.
- Jesusen eskaintza izan dadila lagungarri ezjakintasunak, gogorik-
-ezak, gaiztakeriak edota tentaldi orok Jainkoagandik urrundu dituenentzat. Egigun otoitz.
- Gurutzean bakardaderen tristura eta garraztasuna nozitu zituen Jaunak izan dezala kupida gaixoekin, atsekabetuekin eta zapalduekin, eta gure bihotzak ere horiei begira jar ditzan. Egigun otoitz.
- Lapur ona paradisuan hartu zuen Jaunak, eman diezagula guri ere bihotz-berritzeko gogoia eta har gaitzala egun batean bere bakezko erreinuan. Egigun otoitz.
- Garizumako bidean aurrera eginez bihotz-berrituak eta argituak iris gaitezen gertu ditugun Pazko jaietara. Egigun otoitz. ✠.

Jainko ahalguztidun betierekoa, zeure Semea mundura bidali zenuen, bere nekaldiaz bekatua eta heriotza suntsitu eta bere piztueraz bizitza eta zoriontasuna guri eskuratzeko; entzun zeure herri honen otoitzak, eta egizu goza ditzagula Jesu Kristoren gurutze aintzatsuaren fruituak. Errege bizi baita gizaldi eta gizaldietan. *Rx*. Amen.

Oparigaien gaineko otoitza

Jauna, zure Semearen nekaldiari esker betorkigu laster zure barkamena; eta, zure bihotz onberaz, emaguzu, haren sakrifizio bakarrari esker, zeure errukia, geure egintzengatik merezi ez badugu ere Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez. *Rx*. Amen.

Prefazioa

Erramu igandekoa, Meza-liburuan 219. or.

Jaunartze-ondorengo otoitza

Zure misterio santuaz indarberriturik otoizka gaituzu, Jauna: zure Semearen heriotzari esker, sinesten dugun bizi betea itxarotea eman diguzun bezala, emaguzu, haren piztueraz, bizi hori eskuratzea. Errege bizi baita gizaldi eta gizaldietan. *Rx*. Amen.

Bukaerako oharra

Bagoaz Jesusen eskutik. Aukera ugari izango dugu aste honetan Kristoren heriotza eta piztuera gertaberritzeko. Ahalegin berezia egin behar genuke guztiok larunbat santu gauean Kristoren Piztuera ospatzera biltzeko. Hori da, dudarik gabe, urteko elizkizun nagusia.

Herriaren gaineko otoitza eta bedeinkapena

Jauna zuekin. ✠. Eta zure espirituarekin.

Makur zaitezte, Jaunaren bedeinkapena hartzeko.

(Eskuak herriaren gain zabalik bedeinkapena esango du:)

Begira, Jauna, zeure familia honi,
honengatik nahi izan baitzuen Jesu Kristo gure Jaunak
bere bizia gaizkileen eskuetan utzi
eta gurutzeko heriotza hartu.

Errege bizi baita gizaldi eta gizaldietan. ✠. Amen.

Bedeinka zaitzatela Jainko ahalguztidunak:

Aitak, eta Semeak, + eta Espiritu Santuak. ✠. Amen.

Zoazte Jaunaren bakean. ✠. Eskerrak Jainkoari.

Edota:

Bedeinkapen Nagusia

Jauna zuekin. *R̥*. Eta zure espirituarekin.

Makur zaitezte, Jaunaren bedeinkapena hartzeko.

(Eskuak herriaren gain zabalik bedeinkapena esango du:)

Errukiaren Aitak maitasunaren ikasbidea eman dizue
bere Semearen nekaldian;

egin zaitzatela Jainkoaren eta gizakien zerbitzari
eta eman diezazuela

bere bedeinkapenaren dohain miragarria. *R̥*. Amen.

Kristoren heriotzak

betiko heriotzatik atera zaituztenez gero,
eman diezazuela betiko bizia ere. *R̥*. Amen.

Kristori maitasun-bidean jarraituz,

izan zaitezte haren lagun piztueran ere. *R̥*. Amen.

Bedeinka zaitzatela Jainko ahalguztidunak:

Aitak, eta Semeak, + eta Espiritu Santuak. *R̥*. Amen.

